

UTHYRNINGSPOLICY FÖR FOLKRÖRELSEN FOLKETS HUS OCH PARKER

Folkrörelsen Folkets Hus och Parkers hundratals mötesplatser i hela landet bygger på jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde. De får aldrig missbrukas för icke-demokratiska eller kriminella ändamål, inte heller riskera att bli en hävstång eller megafon som hjälper rasistiska, auktoritära och exkluderande rörelser att växa.

Rasistiska, främlingsfientliga och auktoritära yttringar finns i både Sverige, Europa och övriga världen. Det handlar om allt från religiös extremism till partier med en öppet exkluderande agenda. Likaså finner vi idag fall där demokratiska institutioner utnyttjas av kriminella element. Frågan om uthyrning av Folkets Hus och Parkers mötesplatser blir allt vanligare i detta sammanhang. När är det rätt eller fel att hyra ut? Vilken grund gäller för bedömning och ställningstagande?

Har vi inte en skyldighet att hyra ut till exempelvis partier som sitter representerade i demokratiskt valda församlingar? Betyder detta att vi inte respekterar yttrandefriheten? Svaret på båda dessa frågor är nej. Folkets Hus och Parkers mötesplatser ska främja mångfald, solidaritet och ett inkluderande synsätt. Det faktum att politiska partier genom demokratiska val tar plats i demokratiska församlingar, gör inte automatiskt att deras politik främjar demokrati och rättvisa. En grupp blir inte automatiskt solidarisk eller demokratisk för att den har formen av en förening och även en demokratiskt organiserad grupp kan föra fram budskap som står i strid med en demokratisk värdegrund. *

Vår grundläggande idé bygger på jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde. Därför säger vi nej till grupper som står för det motsatta.

Folketshus- och parkrörelsen växte fram som en nödvändig reaktion på tidsandan vid tiden runt förra sekelskiftet. Jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde var under denna tid som bäst en avlägsen dröm. Alla konkreta yttringar som facklig anslutning, kvinnlig rösträtt och grundläggande välfärdsfrågor bekämpades då aktivt och brutalt från stora delar av det etablerade samhället. Det fanns bara undantagsvis mötesplatser där dessa frågor kunde diskuteras. Motreaktionen vara att det byggdes mötesplatser i hela landet – med frivilligt engagemang och sparslantar från de engagerade själva.

De mötesplatser de förverkligade, var arenor för det rättvisa, solidariska och inkluderande. Så ser det ut än idag. Vi försvarar yttrande- och föreningsfriheten, men också rätten att säga nej när våra kärnvärden riskerar att kränkas.

Vare sig samhälleliga värden som frihet, jämlikhet och demokrati eller våra fria, öppna mötesplatser kan tas för givna. De måste ständigt försvaras och förvaltas väl.

Vi vill därför uppmana våra medlemsföreningar att ställa sig bakom den här policyn.

AKTIVT MOTVERKA MISSBRUK AV MÖTESPLATSER

Vår folkrörelse måste vara vaksamma så att vi inte medverkar till att rasistiska, främlingsfientliga, auktoritära och exkluderande rörelser växer sig starkare och bidrar till tolerans och acceptans för strategier, politik och konkreta handlingar vars syfte är att motverka jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde. Våra mötesplatser får aldrig utnyttjas för kriminella eller icke-demokratiska syften.

Vi vill förhindra det på två sätt – det ena är att klargöra vår position och aktivt delta i fortsatt kamp för demokrati, rättvisa, jämlikhet och allas lika värde, det andra är att lägga avtalsmässiga hinder för missbruk av våra Folkets hus, folkparker och andra mötesplatser.

Nedanstående text bör användas i uthyrningsavtal, eller till dessa kopplade allmänna villkor, för att på ett konkret sätt markera en standpunkt och minska risken för felaktigt nyttjande av Folkets Hus och Parkers mötesplatser runtom i landet.

Hyrestagaren behöver aktivt intyga att denne respekterar och ställer sig bakom vår värdegrund och ett demokratiskt synsätt. Ett osant intygande från hyrestagaren ger den lokala föreningen möjlighet att häva avtalet i fall där det senare visat sig att hyrestagaren farit med osanning. Uthyraren ges också möjlighet att i förväg pröva frågan genom bedömning av uthyrarens tidigare ställningstaganden och ageranden.

Den här typen av formulering bygger på det ömsesidiga förtroende och ansvar vår folkrörelse vilar på, men markerar samtidigt på ett tydligt sätt vår värdegrund.

TEXT FÖR INFÖRANDE I AVTAL/ALLMÄNNA HYRESVILLKOR:

Genom undertecknandet av detta avtal/kontrakt intygar hyrestagaren att denne, samt eventuell underarrangör som avser bedriva verksamhet i den aktuella lokalen arbetar utifrån demokratiska värderingar samt respekterar och ställer sig bakom de grundläggande principerna om jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde.

Sådana arrangemang och sammankomster som innefattar illegal verksamhet eller har inslag, föreläsare eller annan typ av information som för fram icke-demokratiska, främlingsfientliga, rasistiska eller för annan grupp förnedrande/stötande/exkluderande påståenden/uttryck får ej genomföras i dessa lokaler.

Hyrestagaren är skyldig att sanningsenligt uppge arrangemangets innehåll och inriktning. Brott mot denna regel betraktas som kontraktsbrott och ger uthyraren rätt att omedelbart häva avtalet, samt omgående stänga arrangemanget när kännedom om detta uppstår. Hyrestagaren kan för sådan förseelse stängas av som hyrestagare på obestämd tid.

Kostnader som uppkommer i samband med stängning/inställande av arrangemang på denna grund åligger hyrestagaren.

Om presumtiv hyrestagare genom officiella strategidokument, praktisk tillämpning, offentliga uttalanden, klargöranden eller motsvarande, genom sin verksamhet och förhållningssätt bedöms bryta mot någon av de ovanstående bestämmelserna är detta skälig grund för uthyraren att efter prövning neka uthyrning. Prövning sker av uthyrarens styrelse, eller av styrelsen bemyndigad tjänsteman.

Folkets Hus och Parker rekommenderar samtliga medlemsföreningar att anta och tillämpa denna uthyrningspolicy.

** Med hänvisning till demokrativillkoren som fr.o.m. 1 januari 2025 gäller för statsbidrag till civilsamhället, se mer t.ex. här: [Fremia, demokrativillkor](#) och i beslutet genom [riksdagens betänkande](#).*